

In vogelvlucht

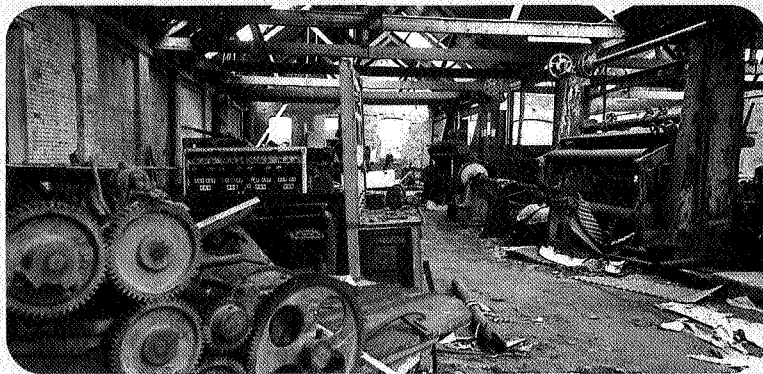
Strokkartonfabriek De Toekomst te Scheemda

Tekst Jan Abrahamse foto Paul Paris

In de eerste helft van deze eeuw was de strokkartonindustrie een van de economische pijlers voor Oost-Groningen. Na de jaren zestig werden de meeste bedrijven gesloten maar de zichtbare elementen van deze landbouwindustrie zijn op de foto nog duidelijk aanwezig. Het fabriekscomplex te Scheemda, onder de zo boeiende naam 'De Toekomst II', is in 1908 gebouwd naar het voorbeeld van een soortgelijk gebouw dat iets meer naar westen ligt. De Toekomst II bood in de glorie tijd werk aan zo'n honderd mensen. De sluiting van het bedrijf was in 1968. Hoewel het gebouw en de inrichting in een deplorabele toestand verkeren, is het complex het laatste dat nog resteert van de eertijds zo omvangrijke strokkartonindustrie in Noordoost-Nederland. Het is met name aan wethouder P. Drenth van de gemeente Scheemda te danken dat de aandacht op de fabriek is gevestigd voor een eventuele herbestemming. Het gebouw is opgenomen in het Monumenten Inventarisatie Project en het Projectbureau Industrieel Erfgoed heeft de suggestie gedaan onderzoek te verrichten naar herbestemmingsmogelijkheden. Tijdens het onderzoek bleek tot grote verrassing dat niet alleen de papiermachines maar ook het grootste deel van de andere machines nog aanwezig is: stoomketels, aandrijvingspompen, aandrijfwielen, Jacobs ladder, maalstenen en kookketels.

Een enkele papiermachine staat nog op de oorspronkelijke fundatie. Het gebouw bestaat uit een aantal aaneengeschakelde delen. Links van de schoorsteen bevindt zich het ketelhuis met daarachter de machinekamer en de pompruimte. Rechts van de schoorsteen is het gebouwtje van de hakselmachine. Het middendeel, waar het natte produkt bereid werd, is het enige deel dat een verdieping kent: de hakselzolder. De drie langgerekte produktieruimten staan haaks op het papierpakhuis aan de achterkant. Op de foto liggen gedemonteerde walsen van de papiermachines

op het fabrieksterrein roodbruin weg te roesten. Er zijn ideeën ontwikkeld voor herbestemmingen die variëren van een houtzagerij, een caravanstalling en een cultureel centrum tot een museum. Wethouder Drenth opteert voor een culturele functie, maar hij beseft dat een en ander niet te realiseren is zonder een economische functie, omdat de restauratie tussen 20 en 40 miljoen gulden zal gaan kosten. Om voor het nageslacht iets van de veenkoloniale industrie te bewaren is een nastrevenswaardige gedachte van de gemeente Scheemda.Nb

Interieur van De Toekomst II, foto Elmer Spaargaren.